

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.III.20.395/2017/15. szám

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Ádám Sándor ügyvéd által képviselt **felperes neve, felperes lakcíme** szám alatti székhelyű **felperesnek** – Dr. Molnár Miklós Viktor ügyvéd által képviselt **alperes neve, alperes lakcíme** szám alatti lakos **alperes** ellen lízingszerződésből eredő követelés iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2017. január 11. napján kelt 13.P.20.057/2015/83. szám alatti ítélete ellen a felperes által 86. sorszám alatt, míg az alperes által 85. és 88. sorszám alatt előterjesztett fellebbezésekre tekintettel lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletét **részben megváltoztatja**, és az alperest terhelő marasztalás összegét 29.309.078,- (Huszonkilencmillió-háromszázkilencezer-hetvennyolc) forintra és ennek 2016. január 15-től számítandó, az elsőfokú ítéletben meghatározott mértékű és az ott megjelölt időpontig járó késedelmi kamatára felemeli.

A felperesnek megítélt elsőfokú perköltség összegét 2.500.000,- (Kettőmillió-ötszázezer) forintra emeli fel.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 1.100.000,- (Egymillió-egyszázezer) forint másodfokú eljárási költséget.

Az alperesi fellebbezésre le nem rótt 2.500.000,- (Kettőmillió-ötszázezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A felperes, mint lízingbeadó, valamint a A... Kft. lízingbevevő között 2008. június 13. napján pénzügyi lízingszerződés jött létre, amelynek tárgya az frsz-ú, Mercedes Benz DCL Cupe, **típus megjelölése** típus megjelölésű gépkocsi volt. A lízingbevevő cég szerződéskötéskori ügyvezetője az alperes édesanyja volt, aki a lízingszerződés tárgyát képező személygépkocsit az alperes használatba adta, a kft-ben folytatott tagi tevékenységének honorálásaként. Az alperes utóbb 2008. október 8. napjától a kft. ügyvezetését is átvette.

A személygépkocsi kiválasztásában és a szállító autókereskedővel való egyeztetésekben az alperes személyesen közreműködött. A lízingbeadó által szállító felé fizetett bruttó vételárat az egyedi lízingszerződés 40.500.000,- forintban rögzítette. A lízingszerződés alapján a lízingbevevő kft. 50.309.700,- forint osszlízingdíj megfizetését vállalta 84 hónapos futamidő alatt, az első lízingdíj

összegét 14.175.000,- forintban, a további havi rendszerességgel fizetendő lízingdíjak összegét 430.175,- forintban határozta meg a szerződés. A deviza-alapú lízingszerződésben mértékadó devizanemként a svájci frankot kötötték ki a felek, a lízingbeadó által választott fix konstrukciós elszámolási mód (kamatváltozás I., kamatváltozás II., árfolyamváltozás) az egyedi szerződés 4. pontja szerint úgy alakul, hogy rögzített törlesztőrészletekkel rendelkező deviza-alapú finanszírozás történik, a kamatváltozások, illetve az árfolyamváltozás elszámolása a futamidő végén esedékes. Árfolyamváltozásból eredő többletfizetési kötelezettség felmerülése esetén a futamidő azonos törlesztőrészletek mellett meghosszabbodik. Az ún. zárt végű pénzügyi lízingkonstrukcióból eredően a lízingdíjak szerződésszerű teljesítése esetén a futamidő végére maradványérték nélkül vált volna a lízingtárgyon tulajdonszerzésre jogosulttá a lízingbevevő.

Az egyedileg kitöltött blankettaszerződés szerint az egyedi lízingszerződésben nem szabályozott kérdéseket, annak elválaszthatatlan részét képező, **Üsz.** gépjárműlízingre vonatkozó felperesi üzletszabályzat tartalmazza. A lízingbevevő a 2. pontban kijelentette, hogy az egyedi lízingszerződésben, valamint az üzletszabályzatban foglaltakat megismerte, megértette, és azt a jelen szerződés aláírásával magára nézve kötelezőnek ismeri el, az üzletszabályzat átvételét a szerződés aláírásával nyugtázza.

A szerződés részévé tett üzletszabályzat (továbbiakban: **Üsz.**) I/1. pontja szerint a lízingszerződés alapján a futamidő lejártakor a lízingbevevő a lízingszerződésben foglalt kötelezettségeinek maradéktalan teljesítésével a dolog tulajdonjogát megszerzi. Rögzítették, a lízingbevevő köteles az egyedi lízingszerződésben, és a kamatváltozást terhelő bizonylatokban meghatározott fizetési kötelezettségének eleget tenni (**Üsz.** IV/1.b.).

Havi fix konstrukció esetén a lízingbevevő a kamatváltozás és az árfolyamváltozás I-et a futamidő végén fizeti, amennyiben a futamidő alatt nem következik be rendkívüli árfolyamesemény (**Üsz.** I/8., **Üsz.** IX. külön fejezet).

A mértékadó devizanem, mértékadó árfolyam, árfolyamváltozás, rendkívüli árfolyamesemény fogalmát az **Üsz.** I. pontja tartalmazza.

A VIII/3. pontjában a lízingszerződés lízingbevevő szerződésszegése miatti felmondásának esetére külön elszámolási rend előírása történt meg. Ennek 3.c. pontja szerint a felmondás napján a lízingbevevő valamennyi fizetési kötelezettsége esedékessé válik: hirdetmény szerinti külön eljárási díjak és költségek, a kintlévőségi eljárás lefolytatásának ügyviteli költsége, a felmondás napján fennálló töke-, áfa-, kamattartozás és maradványérték, valamint a felmondás napjáig esedékes, meg nem fizetett valamennyi kamatváltozás és az arra felszámított kamat, továbbá meghatározott képlettel számított „kamatváltozás III.” (árfolyamkockázat miatti felszámítás). A III/f. pont rögzíti, hogy az elszámolás értéknapja a lízingtárgy értékesítésből befolyt vételár lízingbeadó bankszámláján történő jóváírásának napja. A III/g. pont szerint az értékesítés árbevételéből a lízingbeadó jogosult megtartani a lízingbevevővel szemben a felmondás napjáig esedékessé vált követeléseit, kártérítésként a felmondás következtében esedékessé vált követeléseit, valamint az elszámolás értéknapjáig terjedő időszakra számított késedelmi kamatokat.

Az alperes 2008. június 12-én írásba foglalt „garanciaszerződés” elnevezésű okiratban vállalta, hogy a lízingbeadónak az érintett egyedi lízingszerződésből és az annak elválaszthatatlan részét képező üzletszabályzatból eredően keletkező tartozásaiért – beleértve a járulékos költségeket, valamint a lízingbevevőt a lízingszerződés szerződésszegés miatti felmondása esetén terhelő kártérítési kötelezettséget is – helytállást vállalt (2. pont). Az alperes feltétel nélküli kötelezettséget vállalt továbbá arra, hogy amennyiben a lízingbevevő fizetési kötelezettségének esedékességkor nem tesz eleget, maga fog helyette teljesíteni. A kezési szerződésben felek rögzítették, hogy a fizetési kötelezettség a lízingbeadó írásbeli felszólítása alapján áll be. A 3. pont értelmében, amennyiben a garantőr a szerződésben vállalt kötelezettségét késedelmesen teljesíti, úgy mindenkor az MNB által

jegyzett jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamat megfizetésére köteles.

A garanciaszerződés aláírása egy nappal megelőzte a lízingszerződés felek általi ellenjegyzését, mivel a lízingszerződés technikai jellegű kiegészítésre szorult.

A lízingbevevő 2009. szeptemberétől kezdődően lízingdíjfizetési kötelezettségeinek nem tett eleget, ezért a felperes az előzetes eredménytelen fizetési felszólításra tekintettel 2009. november 17-i, azonnali hatállyal felmondta a lízingszerződést. Az azonnali hatályú felmondáshoz a lízingbeadó tartozás kimutatást mellékel, melyben a lízingszerződés megszűnésével egy összegben ekkor esedékessé vált lízingbevevői tartozást 30.531.178,- forintban határozta meg, melynek megfizetésére 8 napos határidővel hívta fel a lízingbevevőt. A felmondást a lízingbevevő és az alperes írásban megkapta. A gépjárművet ténylegesen használó alperes a lízingbevevői felhívás ellenére a jármű visszaadásától elzárkózott, azt továbbra is birtokában tartotta. A lízingszerződés tárgyát képező személygépkocsi 2010. december 10. napján közlekedési baleset következtében jelentős műszaki kárt szenvedett. A rendeltetésszerű használatra alkalmatlanná vált gépkocsit az alperes egy javítóműhelyben tárolta, ahol kárfelmérés történt, de a javíttatásra nem került sor. Az alperes, illetve a lízingbevevő a káreseményről a felperest nem tájékoztatta, biztosítói kárrendezésre ekkor még ezért nem kerülhetett sor.

A felperes 2011-ben ingó kiadása iránti pert kezdeményezett a lízingbevevővel szemben, melyben született jogerős marasztaló ítélet alapján indult végrehajtási eljárás eredményre vezetett. Az említett eljárásokban felmerült költségeket a felperes viselte, aki végül 2013. január 28-án tudta birtokba venni a lízingtárgyat.

A lízingbeadó által elvégeztetett magánszakértői felmérés 2013. február hónapra a sérült jármű forgalmi értékét 8.090.000,- forintban határozta meg. A felperes a járművet végül javítás nélkül, 2013. április 4. napján 7.290.000,- forint vételárért harmadik személy részére értékesítette. A vételár április 12-én folyt be a felpereshez.

A lízingbevevő kft. 2014. május 10-i kezdő időponttal felszámolás alá került, kijelölt felszámolója a **felszámolószervezet neve, székhelye**. A felperes 2014. május 21-i keltezéssel írásban összesen 36.197.244,- forint erejéig – lízingszerződés megszűnéséből eredő tartozásra hivatkozva – jelentett be hitelezői igényt (ebből tökekövetelés 28.875.585,- forint, késedelmi kamat: 7.321.359,- forint). Kérte hitelezői igényként visszaigazolni továbbá az általa lerótt 200.000,- forint összegű regisztrációs díjat, és jelezte, hogy igényt tart a behajtással kapcsolatos egyéb költségekre, valamint a jövőre nézve felszámításra kerülő késedelmi kamatra. A felszámoló 2014. július 7-én a bejelentett hitelezői igényt négy kategóriába besorolva visszaigazolta.

A felperes 2014. október 14-i elszámolásában (kereseti levél F/12. számú melléklet) a befolyt vételár jóváírása ellenére 36.949.473,- forint, még fennálló tartozást mutatott ki, e követelés alperesi kezessel szembeni érvényesítése érdekében indította meg a pert.

A felperes a per során a sérült jármű biztosítói kárrendezése érdekében is eljár, ennek eredményeként 2015. december 17. napján a biztosító 7.889.000,- forint Casco kártérítést utalt át, közvetlenül a felperesnek.

A per alatt felperes által elkészített és 50. szám alatt csatolt elszámolás szerint a tartozás az alábbiak szerint alakul:

T a r t o z á s k i m u t a t á s

Az ügyfél fizetési kötelezettségei a felmondás napjáig:

Lízingdíj részben

303.646,- forint

Kintlévőségi eljárás díja	126.535,- forint
Lízingdíj	430.175,- forint
Egyéb ügyviteli költség	5.000,- forint
Lízingdíj	430.175,- forint
Összesen:	1.295.531,- forint

Felmondás napján esedékes követelés:

Késedelmi kamat	37.168,- forint
Árfolyamváltozás	5.735.489,- forint
Lejáratott lízingdíj	22.348.629,- forint
Kintlévőségi eljárás díja	1.114.361,- forint
Összesen:	30.531.178,- forint

Felmondás napját követő jóváírások:

Csekkes befizetés	860.350,- forint
Csekkes befizetés	860.350,- forint
Eszközértékesítés miatt számlahelyesbítés	7.290.000,- forint
Összesen:	9.010.700,- forint

Felmondás napját követő terhelések:

Vagyonadó áthárítás	249.694,- forint
Felmondás miatti költség	2.300,- forint
Költségáthárítás	177.038,- forint
Felmondás miatti költség	16.100,- forint
Felmondás miatti költség	16.801,- forint
Késedelmi kamat	6.790.899,- forint
Késedelmi kamat	5.060.788,- forint
Felmondás miatti költség	28.575,- forint
Összesen:	12.342.195,- forint
Az ügyfél tartozása az elszámolás értéknapján:	33.862.673,- forint

Az elszámolás értéknapját követő terhelések:

Költségáthárítás	200.000,- forint
Késedelmi kamat	3.135.042,- forint
Előjegyzett késedelmi kamat 2015.02.01-2015.12.18-ig	823.572,- forint
Összesen:	4.158.614,- forint

Az elszámolás értéknapját követő jóváírások:

Káresemény miatti kártérítés	7.889.000,- forint
Összesen:	7.889.000,- forint

Az ügyfél tartozása 2015.12.18-án **30.132.287,- forint**

A felperes a 2014. szeptemberében fizetési meghagyással indult, és ellentmondás folytán perré alakult eljárásban, keresetében először 33.949.473,- forint tőke, és járulékai, majd módosított keresetében 30.132.287,- forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni a készfizető kezességi szerződés alapján alperest, hivatkozva arra, hogy a lízingbevevő részéről teljesítés nem történt, az ellene indult felszámolásból megtérülés nem várható. Az 50. sorszám alatti beadványához csatolt módosított tartozás kimutatása szerint a felmondás napján (2009. november 17-én) 30.531.178,- forint egy összegű lízingbevevői tartozás merült fel. A felmondás napját követő jóváírások között két alperesi csekkes befizetést, valamint az eszközértékesítés alapján befolyt vételárat tüntette fel,

melyek együttes összege 9.010.700,- forint. A felmondás napját követő terhelések (vagyonadó áthárítás, felmondás miatti költség, késedelmi kamatok, egyéb költség áthárítás) összesen 12.342.195,- forintot tettek ki. Ez alapján a 2013. április 12-i elszámolási értéknapi 33.862.673,- forint összegű tartozást mutatott ki a felperes. Az elszámolási értéknapot követő terhelésként állította be az elszámolásába a 200.000,- forint regisztrációs díjat, valamint 3.135.042,- forint késedelmi kamatot, további 823.572,- forint ún. előjegyzett késedelmi kamatot (összesen: 4.158.614,- forintot). Az elszámolás értéknapiját követő tartozáscsökkentő tételként a káresemény miatti biztosítói helytállásból befolyt 7.889.000,- forint összeget jóváírt. Mindezek együttesen adták a 2015. decemberére kimutatott 30.132.287,- forint tartozás összegét. A tartozáskimutatásban nem szerepeltette, de a keresetlevélben megjelölt 377.200,- forint igényérvényesítési költség is a követelés tárgyát képezte eredeti keresete alapján.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult, annak jogalapját ésösszegezését egyaránt vitatta. A jogalap körében a lízingszerződés érvénytelenségére hivatkozott, hangsúlyozva, hogy lényeges tartalmi elemek hiányoznak a megállapodásból, abban nem határozták meg a maradványértéket, nem kötötték ki a lízingdíjak előre történő fizetésének kötelezettségét. Emellett színlelt szerződésnek is minősítette a jogviszonyt, állítva, hogy az valójában kölcsönszerződést leplezett. A kölcsönszerződés mögött egy befektetési jogviszony jött létre a szerződő felek között, melyben a felperes a lízingbevevőnek biztosított tőke fedezetét kockázatos pénzügyi műveletekkel teremtette meg, majd pedig ennek kockázatát teljes egészében a lízingbevevőre terhelte anélkül, hogy a deviza-alapú árfolyamkockázat áthárítás kikötés miatti kockázatról tájékoztatta volna a lízingbevevőt. Állította továbbá, hogy a lízingszerződés nem felel meg a Hpt. 210. § (1) bekezdésében és a 47. § (1) bekezdésében rögzített alakiságoknak, így alaki érvénytelenség áll fenn. A szerződés részét képező üzletszabályzat IV/5. pont, és a VII/4. a., b. és h. pontok tekintetében tisztességtelen szerződési feltételekre hivatkozással érvénytelenségi kifogást is előterjesztett. A garanciaszerződés érvénytelenségével kapcsolatos álláspontját arra alapította, hogy az már a lízingszerződést megelőző napon aláírásra került, így az érvényes kezességvállalást nem tartalmazhatott egy, még létre sem jött főszerződési kötelezettségekre nézve. Hivatkozása szerint egyszerű kezességvállalás történhetett részéről, készfizető kezesség nem áll fenn. Azösszegezés körében vitatta, hogy a gépjármű reális értéken került értékesítésre, álláspontja szerint magasabb jóváírási összeget kell az elszámolás során alkalmazni. A felperes a gépjármű javíttatásához nem járult hozzá, ezért sérülésmentes állapotnak megfelelő piaci értéket kellett volna az elszámolásba beállítani.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 21.415.478,- forint tőkét és ennek 2012. október 11. napjától számított késedelmi kamatát, továbbá 2.050.000,- forint perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A bíróság ítélete indokolásában az alperes által ellenjegyzett garanciaszerződést készfizetőkezességi szerződésnek minősítette, mely alapján az alperes készfizető kezességet vállalt a főkötelezett és a felperes által megkötött lízingszerződésből eredő valamennyi kötelezettségért. A lízingbevevő fizetési kötelezettségének esedékessé válásával az alperesi kezes helytállási kötelezettsége beállt. Kitért arra is, hogy az alperes helytállási kötelezettségét, annak terjedelmét a kötelezettségvállalás tartalmát nem teszi érvénytelenné az, hogy a kezesi szerződés a lízingszerződést megelőző napon került írásba foglalásra, és az alperes részéről aláírásra. A bíróság a peradatokból tényként megállapíthatónak találta, hogy az alperes a készfizetőkezesi szerződés aláírásakor teljes mértékben tisztában volt a lízingszerződésben foglaltakkal. Ezt a garanciaszerződésben tett nyilatkozatai rögzítik, továbbá a tanúbizonyítás is alátámasztotta. A szerződések aláírásának eltérő időpontját a bíróság a lízingszerződés aláírásával kapcsolatos technikai akadállyal indokolta, ez a körülmény azonban nem érintette az alperes helytállási kötelezettségének fennálltát. A peres felek között a

készfizetőkezesi szerződés ettől függetlenül érvényesen létrejött. A szerződés felperesi felmondása nyomán a lízingbevevő valamennyi fizetési kötelezettségéért az alperesi kezes helytállási kötelezettsége beállt, ezért nem követelheti, hogy a felperes igényét először a lízingszerződés főkötelezettjével szemben érvényesítse. A bíróság nem találta alaposnak az alperes eljárás felfüggesztése iránti kérelmét sem, tekintve, hogy nem nyert igazolást azon alperesi hivatkozás, mely szerint a lízingbevevő és a jelen per felperese közti szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt a perindítás alperes részéről megtörtént volna. Az alperes érdemi kifogására vonatkozóan, mely szerint a perbeli lízingszerződés lényeges tartalmi elemek hiányában létre sem jött, a bíróság a Kúria 6/2013. számú PJE határozatát idézve, megállapította a deviza-alapú pénzügyi lízingszerződések érvényes szerződések, akkor is, ha az árfolyamkockázat a lízingbevevőnél jelentkezik. A lízingszerződésnek sem a kamat, sem az egyéb költségek, illetve a maradványérték meghatározás nem lényeges tartalmi eleme. Ugyanakkor a perbeli esetben a felek olyan lényeges tartalmi elemekben, mely a lízingszerződés érvényes létrejöttéhez szükséges, megállapodtak. A lízingdíj, a futamidő és az egyes lízingdíjrészek, valamint a lízingtárgy meghatározása a perbeli esetben megtörtént. A bíróság megjegyezte, a felperes nem pénzügyi intézmény, hanem pénzügyi vállalkozás. A Hpt. ilyen típusú szerződések lényeges tartalmi elemeit meghatározó rendelkezései kizárólag pénzügyi intézményekre nézve irányadók. A bíróság nem találta elfogadhatónak azon alperesi hivatkozást sem, mely szerint a per tárgyát képező lízingszerződés egy befektetésre irányuló megbízás, illetve hogy a kölcsön elemeit volt hivatott leplezni. Ezzel kapcsolatban elemezte a pénzügyi lízingszerződés jogi tartalmát, mely az adásvétel, részletvétel, pénzkötelmek, tehát a hitelviszony és használati kötelmek tényállási elemeit egyaránt hordozó vegyes, atipikus szerződés. Polgári jogi szempontból a pénzügyi lízingszerződés lényeges tartalmi eleme a lízingtárgy, amelyet a lízingbeadó a lízingbevevő részére használatba ad, valamint a lízingbevevő által ezért ellenszolgáltatásként fizetendő lízingdíj. A pénzügyi lízingszerződés létrejöttéhez ezen tartalmi elemek meghatározása elegendő, ez pedig a perbeli esetben megtörtént. Megjegyezte még a bíróság, hogy lízingszerződésnél a kamatmeghatározás sem lényeges tartalmi elem, hiszen a lízingbevevő nem pénzügyi szervezetet kap időleges használatba, hanem lízingtárgyat, melynek használatáért nem kamatot, hanem használati díjat (lízingdíjat) köteles fizetni. A lízingdíj használati díj részét képezheti a kamat, ez azonban a felek egyedi megállapodásától függ. A bíróság nem találta érvénytelenségi oknak azt sem, hogy a felperes a szerződési feltételek megfogalmazásakor a teljes lízingdíjat elosztotta havi díjakra és maradványértéket nem kalkulált. Ez önmagában még nem jelenti azt, hogy a felek között kölcsönszerződés jött volna létre. Ugyancsak nem nélkülözhetetlen feltétele a lízingszerződési minősítésnek, hogy a lízingdíjak előre legyenek fizetendők, ilyen jogszabályi kötelezettséget, a perbeli szerződésre nézve hatályos Hpt. rendelkezések nem tartalmazzak. A Hpt., mint perbeli szerződésre irányadó külön jogági szabályozás az alperes által hivatkozott hiányosságok esetére egyébként sem írja elő az érvénytelenség, semmisség jogkövetkezményét.

Mindezek alapján érvényes szerződésből kiindulva kell a peres felek közötti elszámolást lefolytatni a felperesi felmondás nyomán. A bíróság a felperes utolsó keresetmódosításához csatolt, 2015. december 18-i időpontra nézve levezetett elszámolást vette az ítélezés alapjául (50. sorszám alatti beadvány melléklete). Az ott feltüntetett követelési tételekből nem találta elfogadhatónak a felmondás napjáig terjedően felszámított 5.000,- forintos postaköltséget, mint egyéb ügyviteli költséget, tekintve, hogy az, az elszámolásokba beállított átalányköltségként felszámított, ún. kintlévőségi eljárási díj részét képező költség. A felperes csak az ezt meghaladó, az elszámolásban tételesen feltüntetett tényköltséget állíthatja be megalapozott követelésként. A bíróság a felmondás napján esedékes követelési tételek közül az 1.114.361,- forint összegű kintlévőségi eljárási díjat sem találta átháríthatónak, figyelemmel a korábban már ugyanilyen címen felszámított 126.535,- forint összegű eljárási díjra. A kétszeres érvényesítés elkerülése érdekében ezért a bíróság az elszámolásból az utóbbi terhelési tételt kihagyta. A felmondás napját követő terhelések közül a

bíróság alaptalannak találta a vagyonadó áthárítási igényt, és a felmondási ügyintézésrel kapcsolatban felmerült 2.300,- forint, 16.100,- forint 16.801,- forint költségeket. A tárolási díjként felszámítani kívánt 28.575,- forint költségeket, továbbá 177.038,- forint szállítási költséget, 21.000,- forint bírósági illetéket, valamint 5.000,- forint végrehajtási illetéket, illetve 48.000,- forint végrehajtási előleget. A bíróság álláspontja szerint e terhelési tételek egyrészt a kintlévőségi eljárási díjatalány mértékét nem haladják meg, másrészt a felperes a ráháruló bizonyítási kötelezettség ellenére nem igazolta azok tényleges felmerülését. A visszaszármaztatás során felmerült szállítási és megbízási díj körében számla csatolásra került, de az ún. intervenció díj tekintetében a bíróság mégis úgy foglalt állást, hogy a felperes ezzel nem bizonyította, hogy a szállító céggel kötött szerződés pontosan mit tartalmaz, mi az indoka annak, hogy külön került számlázásra a behajtási és a szállítási költség. Nem állapítható meg, hogy a külön felszámítani kívánt intervenció díj ehhez képest mit takar. Alaptalannak ítélte a lízingbevevő ellen folyamatban volt per és a végrehajtási eljárás kapcsán felmerült illeték-, és perköltség, valamint végrehajtási költségigények alperesre történő továbbhárítását. E költségek behajtása a lízingbevevővel szemben végrehajtási eljárás útján kezdeményezhető, e tételek nem tekinthetők a garanciaszerződésben rögzített kártérítési felelősséggért való, alperesi kezeset terhelő helytállási kötelezettség körébe tartozónak.

A bíróság ezzel szemben alaposnak talált 2.757.600,- forint erejéig egy késedelmi kamatigényt, utalva arra, hogy nem vitásan sem a lízingbevevő, sem az alperes nem teljesítette a lízingszerződés felmondását követően felmerült kötelezettségeit. A bíróság a lízingbeadó által kifizetett vételárból 6.215.500,- forint áfa-kiadásként felmerült költség megtérítését is alperes helytállási kötelezettsége körébe sorolta: az ítélet megállapítása szerint a felperes ezt a tételt helyesen állította be követelésként az elszámolásába. Az alperes köteles viselni az árfolyamváltozás után felszámított különbözetből eredő terheket is.

A jóváírási tételeket illetően a jármű újraértékesítésének körülményeit vizsgálva megállapította, a felperes a szerződésben vállaltaknak megfelelően járt el, a piaci körülmények között hirdette és az ott elérhető reális vételáron adta el a megsérült járművet. Ezt szakértői bizonyítás alátámasztotta a perben. Az alperes és a lízingbevevő nem tettek eleget ugyanakkor a káresemény bejelentési kötelezettségüknek a felperes felé, és nem kezdeményezték a kár megtérítését a biztosító társaságnál. E mulasztásokra vezethető vissza a gépjármű javításának elmaradása. A felperes helyesen járt el, amikor a gépjárművet a tényleges, sérült állapothoz igazodó piaci értéken értékesítette. Mindezek alapján a bíróság a felperesi elszámolást az ítélet rendelkező részében meghatározott mértékben látta megalapozottnak, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az ítélet ellen mindkét peres fél fellebbezést terjesztett elő.

Felperes részben és akként kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását, hogy az alperes marasztalását a bíróság emelje fel 29.823.904,- forint tőke és ezen összegből 29.001.885,- forint után 2016. január 15. napjától a kifizetésig járó késedelmi kamatára, valamint marasztalja perköltségben. Bejelentette egyúttal, hogy a továbbiakban a Csongrád Megyei Bíróság 4/2005. számú, bírói gyakorlatot tükröző kollégiumi véleményére tekintettel fellebbezéséhez csatolt 2016. január 18. napján kelt tartozáskimutatásban szereplő követelési tételek között már nem kívánja külön érvényesíteni az 5.000,- forint egyéb ügyviteli költség, 2.300,- forint felmondás miatti költség, 177.038,- forint költségáthárítást, továbbá 16.100,- forint és 16.801,- forint, valamint 28.575,- forint felmondás miatti költségeket. Nem tartja fenn továbbá a 249.964,- forint összegű vagyonadó, mint költségáthárítás címen megjelölt igényét sem. Ezek együttes összege 495.508,- forintot tesz ki. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság ítéletéből nem követhető nyomon az elszámolás, nem állapítható meg, hogy miért tekintette kereset tárgyának a bíróság 2.700.000,- forint összegű késedelmi kamatkövetelést, valamint a 6.215.500,- forint összegű áfa követelést annak ellenére, hogy ilyen tételeket a tartozás kimutatás nem is tartalmazott. A lízingdíj áfa részével kapcsolatban megjegyezte, hogy az a legelső, ténylegesen még megfizetett lízingdíjak része volt, így annak elszámolása már megtörtént, a

tartozáskimutatásban ezért nem szerepelt ilyen tétel. Hiányolta, hogy a felmondás napját követő terheléseknél szereplő késedelmi kamatok esetében az ítéletből nem állapítható meg, hogy azokat megítélte-e javára a bíróság. E tekintetben is hiányos az indokolás. Felperesi álláspont szerint a bíróság által el nem fogadott tételek közül ugyanakkor költségként felszámítható kintlévőségi eljárási díj két esetben, mivel ilyen költségátalány a lízingbevevővel szemben egy korábban közölt, de végül hatályba nem lépett felmondás kapcsán is ténylegesen felmerült. Felperesi álláspont szerint a 200.000,- forint összegű regisztrációs díjfizetés megtörténte miatt a követelés kártérítés címén illeti meg őt, csak úgy, mint a korábbi, ingó kiadása iránti perrel és az azt követő végrehajtási eljárással összefüggésben felmerült, tételesen meghatározott költségek összesen; 177.200,- forint összegben. Összességében tehát mindezen tételek elfogadásával kérte az alperes marasztalásának felemelését 29.823.904,- forintra és ennek járulékaira. A felperes fellebbezésének kiegészítése során a keresetleszállításhoz igazodó, módosított tartozás kimutatást csatolt a 4. sorszám alatti beadványának mellékleteként (Szegedi Ítéltábla Pf.III.20.395/2017/4. számú beadvány melléklet).

A másodfokú eljárás során az ítéltábla felhívására a felperes 10. sorszám alatti pontos időbeli sorrendet betartó tartozás kimutatást csatolt, melyben 2008. július 7-től 2015. december 17-ig terjedő időszakra nézve szerepeltette valamennyi felszámított követelését, valamint a követeléscsökkentő jóváírási tételeket (befizetések, lízingtárgy értékesítésből befolyt vételár, biztosítói kárrendezés). Ez a kimutatás a 2009. november 17-i felmondás időpontjára nézve 30.531.178,- forint összegben határozta meg az ekkor aktuális, egy összegben esedékessé vált lízingbevevői tartozás mértékét. Ezt követően, 2011. május 27-től 2015. február 27-ig terjedő időszakra részletezi még a felmerült költségeket.

Az alperes fellebbezése oly módon irányult az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatására, hogy a bíróság a felperesi keresetet teljes egészében utasítsa el. Alperesi álláspont szerint lényeges eljárási hiba, hogy az általa indítványozott további tanúbizonyítást az elsőfokú bíróság nem foganatosította. Álláspontja szerint ez rávilágított volna arra, hogy a szerződéskötéskor sem az alperes, sem az egyenes adós képviselője nem kapott kielégítő tájékoztatást a szerződési feltételekről. Továbbra is fenntartotta, hogy a lízingszerződés látszatát keltő ÁSZF ellenére a felperes valójában devizában nyilvántartott befektetésként kezelte a perbeli ügyletet. A befektetési jogviszony azonban a hitelnyújtó helyett az adós kockázatát eredményező kötelmet teremtett. Ez nem egyeztethető össze a felek szerződéses egyenjogúságával és valós szerződési akaratával. Sérelmezte, hogy a deviza-alapú szerződéses konstrukciót köztudomásúnak minősítette az elsőfokú bíróság. Az alperesi oldal tényleges szerződéses akaratát és a felperesi részről adott tájékoztatás hiányosságait feltáró körülmények alátámasztására nélkülözhetetlenül szükséges lett volna a további tanúbizonyítás. A perbeli lízingszerződés alapvető hiányosságának tekintette továbbra is az alperes, hogy az nem határoz meg maradványértéket. Ennek hiányában a kötelezett lényegében elesett a lízingtárgy tulajdonjoga megszerzésének lehetőségétől. Ez egyúttal a lízingszerződés lényeges tartalmi elemének hiányát is jelenti. Ugyancsak ide sorolandó a kamat-, díj- és költségmeghatározás elmaradása, pontatlansága. Mindez tartalmi hiányok miatt az alperesi álláspont szerint a perbeli szerződéses konstrukció nem tekinthető lízingnek. A garanciaszerződéssel kapcsolatban kiemelte, az egy nappal a lízingszerződés megkötése előtt aláírásra került. Ennek valós oka az volt, hogy a lízingszerződés szövegében hiba volt. A garanciaszerződésen kizárólag a lízingszerződés száma volt feltüntetve. Amennyiben azt készfizető kezesi kötelezettségvállalásnak tekintjük, úgy figyelembe kell venni, hogy az járulékos jellegű, annak aláírásakor azonban még nem is volt olyan főkötelezettséget meghatározó alapjogviszony a főkötelezett és a felperes között, melyhez járulhatott volna a készfizető kezességvállalás. A kezesség elvállalásakor az alperes nem tudhatta, hogy pontosan milyen főkötelezeti kötelezettségek felmerülésének esetére szól a mellékkötelezettség, így nem állapítható meg az általa vállalt helytállás terjedelme. A

garanciaszerződés ezért a Ptk. 273. § (1) bekezdésébe ütközik, az a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján semmis. A kezes kötelezettsége az elvállaláskor még nem volt tisztázott, így utóbb az nem válhat terheesebbé. Ennek ellenére a lízingszerződés másnapi megkötésével a kezesség terjedelme kibővült, mely ellentétben áll az irányadó jogszabályi rendelkezésekkel. Mindezek alapján az alperes továbbra is arra hivatkozott, hogy a lízingszerződés nem jött létre, azt kölcsönszerződésnek kellett volna minősíteni, a garanciaszerződés pedig az alapszerződés megkötését megelőző napon ugyancsak nem jöhetett létre érvényesen. A felperesnek így nincs is keresetösségi joga alperessel szemben. Az elszámolásból vitatta az áfa, mint kárelem költségként való felszámításának lehetőségét. Ezzel kapcsolatban előadta, hogy a felperes a lízingtárgy szállítótól történő megvétele során a vételár áfa tartalmát már levonásba helyezte, ennek a törlesztőrészeket kívüli, alperessel szembeni érvényesítése kétszeres gazdagodást jelentene. Megjegyezte, ha a perbeli jogviszony hitelügyletnek tekinthető, az áfa-törvény értelmében adómentes a hitelnyújtás és közvetítés, így fel sem merülhet áfa áthárítás.

Egyéb eljárásjogi szabálysértésként sérelmezte a költségkedvezmény iránti kérelme elbírálásának elmaradását, továbbá a perköltség megállapításánál a pernyertesség, pervesztesség arányának tisztázatlanságát, valamint azt, hogy a terhére megállapított perköltséggel kapcsolatban a bíróság nem részletezte, az milyen költségeket tartalmaz. Továbbra is kérte az eljárás felfüggesztését az Európai Unió Bírósága előtt folyó előzetes döntéshozatali eljárásokra tekintettel, utalva arra, hogy a Fővárosi Ítéltábla egyes ügyekben ilyen intézkedést már tett a C51/17. és a C483/16. számon folyamatban lévő ügyekre tekintettel. Megjegyezte, hogy a devizatörvény-csomag valójában terheesebbé tette a fogyasztók igényérvényesítését, szemben áll a 93/13. EGK irányelvvel.

A felperes fellebbezése túlnyomó részt alapos, míg alperes fellebbezése megalapozatlan.

Az alperes fellebbezésében kérte a per tárgyalásának felfüggesztését az Európai Unió Bírósága előtt C51/17., C-483/16. szám alatt folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárások befejezéséig. Kérelmének indoka szerint a hivatkozott előzetes döntéshozatali eljárások tárgyát képező kérdések összefüggenek a jelen perbeli jogvita egyes kérdéseivel, így az ún. DH törvények által megállapított egyes szerződési feltételek tisztességtelensége miatti törvényi elszámolással, illetőleg az árfolyamkockázatot a lízingbevevőre telepítő szerződési feltételek tisztességtelenségével. A kérelem azonban megalapozatlan.

Ha a perben bizonyított tények alapján olyan jogkérdés merül fel, amelynek tárgyában más polgári perben – azonos tényekre alapítottnak – az Európai Bíróság előzetes döntéshozatali eljárását kezdeményezték, a bíróság az 1952. évi III. tv. (a továbbiakban: Pp.) 152. § (2) bekezdésének megfelelő alkalmazásával – ennek az előzetes eljárásnak a befejezéséig felfüggesztheti a per tárgyalását, ha maga is úgy ítéli meg, hogy a más polgári perben kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárásban megjelölt uniós jogi aktus érvényessége és értelmezése szükséges, mert ezektől függ az ügy érdemi eldöntése (3/2015. (XI.14.) PK-KK vélemény). Az árfolyamkockázat telepítésével kapcsolatos szerződési feltételek azok, amelyeket a hivatkozott előzetes döntéshozatali eljárások érinthetnek. Ebben a kérdésben azonban a Kúria – az érintett előzetes döntéshozatali eljárásokban értelmezendő 93/13. EGK irányelvben foglaltakat is figyelembe véve – már állást foglalt a 2/2004. PJE határozatában, részletes iránymutatást adva arra vonatkozóan, hogy a bíróságnak milyen szempontok vizsgálatával kell döntenie abban a kérdésben, az adott általános szerződési feltétel megfelel-e a világos és érthető megfogalmazás követelményének, és hogy ehhez képest megállapítható-e a tisztességtelensége, vagy nem. Kiemeli továbbá az ítéltábla, hogy az Európai Unió Bírósága az előzetes döntéshozatali eljárás során hozott C-186/16. számú ítéletében részletes iránymutatást adott arra nézve, milyen szempontok alapján kell vizsgálni, hogy a pénzüintézzel szerződő fél megfelelő tájékoztatást kapott-e a deviza alapú szerződés megkötése során az ügyletből eredően őt terhelő árfolyamkockázatról. Azt is hangsúlyozta ugyanakkor a

Bíróság, hogy ennek a vizsgálatnak az elvégzése a nemzeti bíróságok feladata. A jogegységi határozatban, valamint az Európai Unió Bíróságának C-186/16. számú ítéletében foglaltakra figyelemmel az ítéletábra álláspontja szerint a perbeli jogvita elbírálásához nincs szükség a 93/13. EGK irányelv további értelmezésére, így az Európai Unió Bíróságának ezzel kapcsolatban hozandó döntései nem előkérdései a perbeli jogvita elbírálásának, jelen per tárgyalása ez okból nem függeszthető fel.

Eljárásjogi szabálysértésre hivatkozva fellebbezésében alperes előadta, hogy költségkedvezmény iránti kérelme elbírátlanul maradt. A periratokból megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság 2017. április 19-i keltezésű 13.P.20.057/2015/91. számú alakszerű végzésével az alperes részére személyes költségmentességet engedélyezett, ezt követően került sor a periratok felterjesztésére, így eljárási szabálysértés ezzel kapcsolatban nem történt.

Az alperesi fellebbezés elsőfokú ítéletet érdemben támadó anyagi jogi hivatkozásait illetően az ítéletábra az alábbiakra tér ki.

Okirati bizonyítékkal dokumentált, hogy a felperes, mint lízingbeadó, valamint a A... Kft., mint lízingbevevő között 2008. június 13-án pénzügyi lízingszerződés jött létre, melyhez az alperes kezességet vállalt. A kezesség járulékos kötelezettség, amely mindig ahhoz a kötelezettséghez igazodik, amelyért kezességet vállaltak. A kezest ezért a kifogás joga (Ptk. 273. § (1) bekezdés) megilleti, felhozhatja mindazokat a kifogásokat, amelyeket a főkötelezett felhozhat a jogosulttal szemben (Kúria EBH 2006/1431.). A Ptk. 234. § (1) bekezdése szerint a semmisségi kifogásokra határidő nélkül, míg a Ptk. 236. § (3) bekezdése szerinti megtámadási kifogásokra alperesként szintén határidő nélkül hivatkozhat. Az alperes hivatkozott az alapügylet létre nem jöttére, mert állítása szerint lényeges szerződési feltételekben nem állapodtak meg, hivatkozott érvénytelenségre azzal, hogy a felek akarata nem lízingszerződés megkötésére irányult. Hivatkozott még a deviza alapúságra vonatkozó kikötések érvénytelenségére is, ezen túlmenően vitatta a kezesi szerződés érvénytelenségét, és az elszámolás helyességét.

Az ítéletábra ezekkel kapcsolatos álláspontja szerint a lízingszerződés lényeges szerződési feltételei írásban rögzítésre kerültek. E tekintetben osztja az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolásában kifejtetteket: lényeges feltétel a lízingtárgy és a lízingdíj meghatározása.

A pénzügyi lízingszerződés, a megkötése idején irányadó, a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvényben (Ptk-ban) még nem szabályozott, olyan atipikus szerződés - mely a 2013. évi V. törvény (új Ptk.) XX. Cím, LIX. fejezetében már nevesítve is megjelenik - egyaránt hordozza az adásvételi szerződés (részletvétel) a pénzkötelmek (hitelviszony), és a használati kötelmek (bérlet) tényállási elemeit. A lízingbeadó első lépésben a későbbi lízingbevevő által kiválasztott lízingtárgy tulajdonjogát adásvételi szerződéssel az eladótól (szállítótól) szerzi meg, a beszerzési vételárat kiegyenlíti az eladó részére, majd a megkötött lízingszerződés alapján a lízingtárgyat tartós, határozott időre a lízingbevevő használatába adja, a lízingbevevő pedig ezért időszakonként visszatérően lízingdíjat köteles fizetni. A lízingbeadó a dolog beszerzési árát a lízingkulcs (lízingszorzó) alkalmazásával megnöveli, az így kalkulált lízingdíjat a tartós használat időtartama (futamidő) alatt a lízingbevevő időszakonként visszatérően lízingdíj-részletek formájában fizeti, majd a futamidő leteltével a lízingtárgy tulajdonjogát maradványértéken a lízingbeadótól megszerzi (BDT 2007/155., LB (Kúria) EBD 2013.G.9. számú elvi döntés). A tartós futamidő alatt a dolog a lízingbevevő használatába kerül, birtoklási joga a hatályos lízingszerződésen, a lízingbeadóval fennálló kötelmi jogviszonyon alapul. A lízingdíj ezért valójában két különböző szolgáltatás együttes ellenértéke: egyfelől a beszerzési ár részletekkel történő törlesztése, másfelől a lízingtárgy használati díja. A pénzügyi lízing fogalmának a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. tv. (Hpt.) 2. számú melléklete értelmező rendelkezései I.11. pontjában rögzített

meghatározása szerint; pénzügyi lízing az a tevékenység, amelynek során a lízingbeadó ingatlan vagy ingó dolog (lízingtárgy) tulajdonjogát, illetve vagyoni értékű jogot a lízingbevevő megbízása szerint abból a célból szerzi meg, hogy azt a továbbiakban a lízingbevevő határozott idejű használatába adja oly módon, hogy az a lízingbevevő könyveiben kerül kimutatásra. A használatba adással a lízingbevevő jogosultságot szerez arra, hogy a szerződésben kikötött időtartam lejártával a lízingdíj teljes tőke- és kamattörlesztő része, valamint egy külön meghatározott maradványérték utólagos megfizetésével a dolgon ő, vagy az általa megjelölt személy tulajdonjogot szerezzen. A felek a szerződésben kötik ki a lízingdíj tökerészét – amely a lízingbe adott vagyontárgy (vagyoni értékű jog) szerződés szerinti árával azonos –, valamint a díj kamatrészét és törlesztésének ütemezését.

A Hpt. a pénzügyi lízing ellenszolgáltatásaként a lízingdíjat a tőke-törlesztő és kamattörlesztő részletek együttes összegében határozza meg.

Megállapítható tehát, hogy a Ptk. ugyan még nem szabályozta, de a gyakorlat és a Hpt. rendelkezési ismerték a lízing intézményét. A felek a szerződésben a lízingtárgyat és lízingdíjat meghatározták, ezért az akaratuk, és megállapodásuk nem kölcsönszerződés, hanem egyértelműen lízingszerződés létrehozására irányult. A lízingszerződéseknek létezik nyílt végű és zárt végű fajtája. A különbség abban áll, hogy a lízingbevevő a futamidő végén automatikusan megszerzi-e a lízingtárgy tulajdonjogát. Zárt végű lízingszerződéseknel a tulajdonszerzés az utolsó lízingdíj, vagy maradványösszeg megfizetésével automatikus, ez számviteli szempontból a termékértékesítéshez áll közel (2007. évi CXXVII. tv. 10. §), ezért a lízingbeadó a lízingbevevő felé számlát állít ki, és ekkor keletkezik a lízingbeadó áfa fizetési kötelezettsége (Áfa tv. 55. § (1) bekezdés). Ezen számla alapján a lízingbevevő a lízingtárgyat könyveiben nyilvántarthatja, és amortizálhatja.

A jelen esetben azért minősül a fentiekben körülírt tartalmi elemekkel rendelkező pénzügyi lízingszerződés zárt végűnek, mert a futamidő lejártával az utolsó lízingdíj szerződésszerű teljesítésével a lízingbevevő automatikusan tulajdonjogot szerzett volna a lízingtárgyon. Az, hogy a maradványösszeg megjelölése nélkül határozták meg a lízingbevevő tulajdonszerzését (Üsz. I/1.), nem teszi a lízingszerződést létre nem jött, vagy érvénytelen megállapodássá.

A létrejött perbeli pénzügyi lízingszerződés jogi tartalmára nézve helyes kifejtést tartalmaz az elsőfokú ítélet 6. oldal utolsó bekezdése, valamint 7. oldal 1. és 2. bekezdése, mellyel az ítéletábra is maradéktalanul egyetért. Az ott kifejtett jogi indokokból, a Kúria korábban hivatkozott 6/2013. PJE határozata 2. pontjára is figyelemmel az következik, hogy többlételemű elemek hiányában a színleltéssel kapcsolatos érvénytelenségi kifogás nem fogadható el.

Kitűnik az egyedi blankettaszerződésből, hogy mértékadó devizanem a svájci frank, tehát deviza-alapú finanszírozási jogviszonyról van szó, továbbá hogy a bírói gyakorlat által ugyancsak érvényesnek tekintett ún. fix devizakonstrukciós megoldást választott a lízingbevevő (Legfelsőbb Bíróság (Kúria) BH 2016/148. számon közzétett eseti döntés). Az egyedi szerződési kikötésekből, valamint a jogviszony részévé tett üzletszabályzatból kitűnik az is, hogy az árfolyamkockázatot a lízingbeadó a lízingbevevőre telepítette. A deviza-alapú kölcsönszerződés jellemzője, hogy a felek a hitelezőnek és az adósna a szerződésből fakadó pénztartozását egyaránt devizában határozzák meg (kíróvó pénznem), és azt mindkét fél forintban köteles teljesíteni (leróvó pénznem). A deviza-alapú szerződésnél az adósra hárulnak az árfolyamváltozás hatásai, melyek azonban nem feltétlenül csak és kizárólag kedvezőtlenek lehetnek: a forint gyengülése az adós fizetési terhet növeli, erősödése azonban annak csökkenését is eredményezheti.

Amint arra a Kúria is rámutatott, a deviza-alapú kölcsön, és lízing mögött – figyelemmel a pénzügyi intézményekre vonatkozó közjogi jellegű szabályokra – devizaforrás áll. Annak vizsgálata, hogy egy konkrét szerződés mögött van-e devizaforrás, lehetetlen és egyben szükségtelen is a perekben.

A Kúria 6/2013. PJE határozatának 2. pontjában kifejtettek szerint a deviza-alapú kölcsön-, és pénzügyi lízingszerződések amiatt, hogy az árfolyamkockázat az adósnál jelentkezik, nem ütközik jogszabályba, nem ütközik nyilvánvalóan a jóerkölcsbe, nem uzsorás szerződés, nem irányul lehetetlen szolgáltatásra, és nem színlelt.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helyesen állapította meg azt is, hogy a peres felek között létrejött pénzügyi lízingszerződés nem minősül fogyasztói szerződésnek.

A perben még irányadó 1959. évi IV. tv. (Ptk.) 685. § e.) pontja szerint fogyasztói szerződésnek az a szerződés tekintendő, amely a fogyasztó és olyan személy között jön létre, aki (amely) a szerződést gazdasági vagy szakmai tevékenységi körében köti. A Ptk. szabályai szerint elbírálandó kérdések esetén a gazdasági vagy szakmai tevékenység körén kívül eső célból szerződést kötő személy minősül fogyasztónak (Ptk. 685. § d.) pont). A fogalommeghatározást utóbb pontosító 2014. évi XXXVIII. tv. 2. § 1. pontja folytán alkalmazandó 2013. évi CCXXXVII. tv. (új Hpt.) 6. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében fogyasztónak csak az a természetes személy tekinthető, aki önálló foglalkozásán, és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében jár el.

A Ptk-ban és a hivatkozott törvényben szereplő fogalom-meghatározások között a lényegi eltérés, hogy a Ptk. a fogyasztó fogalmát nem szűkíti le a természetes személyekre. Egyebekben mindkettő szerint az ügyletkötési célnak van döntő jelentősége: a szerződő fél akkor tekinthető fogyasztónak, ha nem gazdasági, üzlet, szakmai – végső soron haszonszerzési – célból köti meg a szerződést. Ha az üzleti, gazdasági, szakmai cél akár részben megállapítható, a szerződés nem minősülhet fogyasztói szerződésnek. Kétség esetén a szerződés fogyasztói jellegének bizonyítása, a magát fogyasztónak tekintő felet terheli (LB (Kúria) 2/2011. PK vélemény 1.) pontja). Jelen esetben a rendelkezésre álló peradatokból kitűnik, hogy a gépkocsit lízingbevevő kft. tagja, majd ügyvezetője volt az alperes, az általa cégben kifejtett üzleti, gazdasági tevékenység honorálására kapta használatba a gépjárművet, melyet a továbbiakban is a cég üzleti ügyeiben eljárva használt. Mindezekre tekintettel a szerződés nem minősíthető fogyasztói jellegűnek. Figyelemmel kell lenni továbbá arra is, hogy az üzleti, gazdasági életben, jellemzően a gazdálkodó szervezetek által alkalmazott pénzügyi lízing konstrukció választás történt, annak könyvelési és adózási előnyei miatt.

A kezesség tehát nem fogyasztói lízingszerződéshez kapcsolódik, és mert a kezességet az alperes a társaság tagjaként vállalta, ezért a kezési szerződés sem minősül fogyasztói szerződésnek.

Megjegyzendő még, hogy a Hpt. 2. számú melléklet III/5. pontjában meghatározott, ún. fogyasztási jellegű szerződés esetén a mindennapi élet szokásos használati tárgyainak megvásárlásához, javításához vagy szolgáltatás igényléséhez felhasználási célhoz nem kötött, fogyasztónak nyújtott pénzügyi szolgáltatás tekinthető. A lízing konstrukció keretében nyújtott pénzügyi szolgáltatásra, mely nagy értékű luxus gépjármű vásárlására irányul, nem alkalmazható e jogszabályi meghatározás, ezért a perbeli szerződés fogyasztási szerződésnek e jogalapon nem tekinthető (BDT 2009/1997., EBH 2005/1321/II. szám alatt közzétett eseti döntések). A perbeli szerződés ilyen tartalmú minősítésének a fellebbezési hivatkozások kapcsán azért van jelentősége, mert a törvényben megjelölt tartalmi elemek hiányához a Hpt. csak a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződések tekintetében fűzi a semmisség jogkövetkezményét, így a Hpt. 213. § (1) bekezdés a perbeli nem fogyasztói jellegű lízingszerződésre nem alkalmazható. E tekintetben is helyes az elsőfokú ítélet 8. oldal 3. bekezdésében tett megállapítás.

Az alperes a lízingszerződés mellékkötelezettjeként fellebbezésében továbbra is sérelmezte, hogy az üzletszabályzatról sem ő, sem a lízingbevevő nem kapott teljes körű, megfelelő tartalmú tájékoztatást, így az valójában nem is vált a szerződés részévé. Ennek ellentmond a periratok közötti okirati bizonyítékként szereplő garanciaszerződés 1. pontja, mely rögzíti, hogy az alperes, mint szerződő fél előtt ismert a lízingbeadó, azaz a felperes és a lízingbevevő közötti egyedi

lízingszerződés tartalma, és az annak elválaszthatatlan részét képező üzletszabályzat. Az egyedi lízingszerződés 2. pontja szerint a lízingbevevő kijelentette, hogy az üzletszabályzatban foglaltakat megismerte, megértette, a szerződés aláírásával magára nézve kötelezőnek elismerte, és az üzletszabályzat átvételét aláírásával nyugtázta.

Helyesen értékelte az elsőfokú bíróság ítélete 5. oldalán az e körben rendelkezésre álló tanúvallomások. Lényeges továbbá, hogy maga az alperes is a perben úgy nyilatkozott, hogy ő választotta ki a gépjárművet, és azt a szerződési konstrukciót is, amellyel végül a jármű általa kialakított vételára finanszírozásra került. E peradatokból az a helyes megállapítás tehető, hogy a felperes eleget tett az üzletszabályzattal kapcsolatos tájékoztatási kötelezettségének, az üzletszabályzat szerződő felek közös akaratából általános szerződési feltételekként a lízingszerződés részévé vált.

A szerződéskötések körülményeit a bizonyítási eljárás során az elsőfokú bíróság körültekintően feltárta, a fellebbezésben hiányolt további tanúbizonyítás szükségtelen.

Az alperes hivatkozva a kezesség járulékos jellegére, előadta, hogy a kezesi szerződés megkötésekor a lízingszerződés nem létezett, ezért a kezesi szerződés sem érvényes. Az ezzel kapcsolatban megállapítható tényállás szerint: a felperes nevében eljáró személyek (ügyintézők) tanúvallomásából kitűnik, hogy a lízingbeadó ügyvezetőjének lakhelyére 2008. június 12-én személyesen vitték ki a szerződés valamennyi iratát, valamint a garanciaszerződést is. Ekkor csak a garanciaszerződés ellenjegyzésére került sor, míg a lízingszerződés másnap került aláírásra egy abban szereplő adminisztrációs, technikai hiba miatt. A szerződéskötés említett körülményeivel kapcsolatban az volt az alperes fellebbezésében is fenntartott hivatkozása, hogy részéről kezességvállalás (mellékkötelezettség-vállalás) olyan szerződésre nézve nem keletkezhetett, amely későbbi időpontban jött létre. E jogi érvelésnek ellentmond a Legfelsőbb Bíróság (Kúria) BH 1994/205. szám alatt közzétett eseti döntése, mely azt a bírói gyakorlatot tükrözi, hogy kezesség nemcsak a már fennálló, hanem a jövőben létrejövő követelés biztosítására is vállalható. A Ptk. 272. § (1) bekezdése szerint a kezességi szerződéssel a kezes arra vállal kötelezettséget, hogy ha a kötelezett nem teljesít, maga fog helyette a jogosultnak teljesíteni. E kötelezettségvállalás tehát eleve mindig a jövőre nézve hatályos. A jogszabály nem tartalmaz olyan megkötést, hogy kezesség csak a már fennálló kötelezettségre vállalható. Ebből következik, hogy jövőbeni követelés is biztosítható kezességgel. A megkötendő lízingszerződés lényeges tartalmi elemei a kezességvállaláskor alperes számára már ismertek voltak, és a lényeges tartalmi elemek változatlanul hagyása mellett, az ismert tartalommal a következő napon aláírásra is került a lízingszerződés. A kezességvállalás ezért érvénytelennek nem tekinthető.

A fellebbezés tükrében vizsgálándó volt az is, hogy az alperesi kezességvállalás milyen terjedelmű – sortartói, vagy készfizető kezesi –, tekintettel arra, hogy „garanciaszerződés” megjelölésű okiratban történt a mellékkötelezettség-vállalás. A garanciaszerződést nem elnevezése, hanem tartalma szerint kell minősíteni. A mellékkötelmet keletkeztető szerződés szövegezéséből, annak tartalma szerinti értelmezéséből egyértelműen kitűnik, hogy az alperes a Ptk. 274. § (2) bekezdés a) pontja szerinti készfizető kezességet vállalt a lízingbevevő szerződési kötelezettségeinek teljesítéséért. A BDT 2014/3135. szám alatt közzétett eseti döntés tükrözi azt a joggyakorlatot, mely szerint a garanciavállalásnak nevezett teljes körű kötelezettségvállalás jogi tartalmát tekintve készfizető kezességnek minősül, ha a cég ügyvezetője (vagy jelen esetben tagja) magánszemélyként járulékos helytállási kötelezettséget vállal a kölcsönt felvevő gazdasági társaság tartozásáért. Ezt az értelmezést támasztja alá a BDT 2012/2614. szám alatt közzétett eseti döntés is. Az alperesi készfizető kezest a garanciaszerződés 2. pontjában tett külön kikötésre tekintettel kártérítési felelősség is terheli az általa, vagy a főkötelezett által felperesnek szerződésszegéssel okozott károkért. A felek egyedi szerződési megállapodással a Ptk. 273. § (2) bekezdésében diszpozitívan

meghatározott helytállási szabályt kiterjeszthették erre a felelősségi körre is (BDT 2014/3135/III. szám alatt közzétett eseti döntés). A lízingszerződéshez kapcsolódó elszámolásban ennek azért van jelentősége, mert azzal, hogy a lízingbevevő, valamint az alperes a felmondást követően megtagadták a gépjármű felperes részére történő birtokba adását, nem adtak tájékoztatást a járművet ért káreseményről, ezzel akadályozták a javítást, valamint a biztosítói kárrendezést, olyan szerződésszegést jelentő mulasztásokat valósítottak meg, melyekkel kapcsolatban felmerülő többletköltségek miatt a felperest kár érte. A későbbiekben levezetésre kerülő elszámolásban tehát bizonyos ilyen jellegű többletkárok tekintetében is fennállt a felperes alperesi készfizető kezessel szembeni követelésének jogalapja, keresetőségi joga.

Ezt követően az alperesi, és felperesi fellebbezésre tekintettel a lízingszerződés felmondása miatti elszámolás, mint összegszerűségi kérdés volt vizsgálendő. A per során okirati bizonyítékokkal hitelt érdemlő módon igazolást nyert, hogy a felperes három havi lízingdíjfizetés elmulasztása miatt adta ki írásbeli, azonnali hatályú felmondását, melyet nem vitatott módon 2009. novemberében a lízingbeadóval, valamint alperessel egyaránt hatályosan közölt (2. sorszám alatti beadvány, F/4. sorszám alatti melléklet). A szerződési feltételeknek megfelelő azonnali hatályú felmondás a lízingszerződés jövőre nézve történő megszüntetésének joghatását váltotta ki (Ptk. 321. § (1) bekezdés), erre az esetre az Üsz. VIII/3. rendelkezései az irányadók.

A pénzügyi lízingszerződés rendkívüli felmondása folytán a lízingbevevő lényegében a hátralékos lízingdíj részletekben való fizetésének kedvezményét veszti el, ezáltal a teljes hátralékos lízingdíj esedékessé válik. Ennek helytálló felszámítása a felperes fellebbezéséhez 4. sorszámon csatolt tartozás kimutatás 6. tételeként, 22.348.629,- forint összegben történt meg. Érvényesen létrejött deviza-alapú konstrukció esetében az árfolyamváltozás kockázatából eredő fizetési kötelezettség is esedékessé válik a felmondással, ez az említett tartozás kimutatás 5. tételeként, 5.735.489,- forint összegben került kimutatásra.

A szerződéses jogviszony megszüntével esedékessé váló elszámolás kapcsán azonban olyan helyzet nem állhat elő, hogy a lízingbeadó a dolog tulajdonjogát is megtartja, és a lízingtárgyat visszaköveteli, egyúttal egy nem nyújtott szolgáltatást, tehát a jövőre nézve esedékes, egy összegű követelésként azonnali esedékességűvé tett lízingdíjakat teljes összegben követeli. Nem ütközik jogszabályi tilalomba, azonban a perbeli esetben is alkalmazott olyan elszámolási mód, amikor a lízingbeadó visszaköveteli a lízingtárgyat, egyúttal követeli a hátralékos lízingdíjat is, azonban a visszakövetelt lízingtárgyat a piaci forgalomban értékesíti, és a befolyt vételár összegével a lízingbevevő hátralékos lízingdíjtartozását csökkenti. Ebben az esetben a biztosítéki szerepet betöltő lízingtárgyból, annak eladása útján elégíti ki igényét, mely a hátralékos lízingdíjban áll, a dolog vételárát így nem a saját javára, hanem a lízingbevevő javára számolja el (BDT 2008/1907. szám alatt közzétett, a Szegedi Ítéltábla Gf.I.30.218/2007. számú irányadó eseti döntése).

Az alperes fellebbezésében a felperesi gépjármű-értékesítés eredményeként befolyt vételár összegét már nem sérelmezte, e lényeges elszámolási tétel vonatkozásában ettől függetlenül az ítéltábla fontosnak tartja megjegyezni, hogy a gépjármű értékesítés a felperes kárenyhítési kötelezettségének körébe tartozik. A kialakult bírói gyakorlat elvárja, hogy a lízingbeadó a visszavett vagyontárgyat a piaci körülmények között reális áron értékesítse. Jelen esetben ezt a szakértői bizonyítás kellőképpen alátámasztotta, az a körülmény pedig, hogy a biztosító utóbb kárrendezés körében további jelentős összeget utalt át a felperesnek, azt is igazolja, hogy a jármű károsult állapotban történő értékesítése volt a kárenyhítési kötelezettség körében elvárható helyes eljárás. Ennek megfelelően a későbbiekben tételesen levezetésre kerülő elszámolásban a felmondást követő két csekken történt alperesi befizetésen (2x860.350,- forint) túl, a jármű értékesítéshez kapcsolódóan 2013. április 12-i jóváírási időponttal felperesnek befolyt 7.290.000,- forint vételár volt tartozáscsökkentő tételként figyelembe vehető, valamint a biztosító 2015. december 17-én teljesített 7.889.000,- forint összegű kárrendezése.

A kifejtettekre figyelemmel az ítélet tábla az alperes fellebbezésében előadott hivatkozások egyikét sem találta tehát megalapozottnak.

A felperesi fellebbezés az elsőfokú ítélet a jogi indokolásban rögzített elszámolás hiányosságait, egyes elszámolási tételek beazonosíthatatlanságát hiányolta, kizárólag a marasztalás összegszerűségének helyességét vonta kétségbe. A felperes kérte az elszámolás tisztázását, egyúttal fellebbezéséhez – a bíróság felhívására – új tartozás kimutatást is csatolt, melyben több tételt már nem tartott fenn (4. sorszám), majd újabb bírói felhívásra 10. sorszámon is elszámolást csatolt, melyben az igényérvényesítéssel kapcsolatos költségeit ismételtelen szerepeltette. Az ítélet tábla a továbbiakban részletesen levezetésre kerülő, a perben irányadó elszámolásához a 4. sorszámon csatolt kimutatást vette alapul.

A kintlévőségi eljárási díjat, mint kárártalányt meghaladóan érvényesíteni kívánt egyes költség tételek tekintetében a felperes fellebbezésében elfogadta a Csongrád Megyei Bíróság 4/2005. (XI.4.) kollégiumi vélemény III. pontjában ezzel kapcsolatban meghatározott bírói gyakorlatot. Ide kapcsolódóan utal az ítélet tábla az említett kollégiumi vélemény VI. pontjára is, mely szerint az egyéb költségek címén, valamint kártérítés jogcímen érvényesített követelések elbírálására a kártérítés általános szabályai irányadók. A kintlévőségi díj ilyen jogi tartalmú kárártalánynak minősül. Vita, aggály esetén a szerződésben előre meghatározott követelés behajtási ártalányköltséget meghaladó igények felszámításának indokoltsága, és az összegek igazoltságának bizonyítása az elszámolást érvényesítő félre hárul. A felperes mindezt elfogadva, már nem tartotta fenn a fellebbezése 2. oldalán felsorolt hat költség tételet (5.000,- forint, 2.500,- forint, 177.038,- forint, 16.100,- forint, 16.801,- forint, 28.575,- forint), valamint az ún. vagyonadó áthárítás (249.694,- forint) címén megjelölt költség igényét sem, ezek teljes összege 495.708,- forint.

A bírói gyakorlat által elfogadott, ismertetett elszámolási szabályokat jelen perre vonatkoztatva az elszámolás a következők szerint alakul:

A felperes a felmondás napján (2009. november 17.) esedékessé vált követeléseket a fellebbezéshez csatolt első, módosított tartozás kimutatás (4. számú beadvány melléklete) szerint 30.396.027,- forintban határozta meg. Az ítélet tábla ezt találta elszámolási kiinduló összegként elfogadhatónak a felmondás időpontjára nézve. Ebben a felperes már maga sem szerepelteti az első, még 2009-ben közölt felmondással kapcsolatos ún. kintlévőségi eljárási igényét, melyet az elsőfokú bíróság helyesen nem fogadott el bizonyítékokkal alátámasztott követelésként. Hiányzik továbbá az egyéb ügyviteli költség 5.000,- forint, melyet a kintlévőségi eljárás díja fedez. A felmondáskor összesített követelés részét képezi a 2009. szeptember és november közötti három kifizetetlenül maradt lízingdíj (1.163.996,- forint), az ezt követő időszakra lejárttá tett hátralékos lízingdíj (22.348.629,- forint), valamint az „árfolyamváltozás”, vagyis az árfolyamkockázat áthárítása folytán jogszerűen felszámított tétel 5.735.489,- forint összegben. Az alperes vitatta ezen összeg felszámítását, de a deviza-alapú lízingszerződés megszűnésekor a lízingbevevő az árfolyamváltozásból adódó különbözet megfizetésére is köteles az Üsz. VIII/3/c. pontja alapján. Az ennek alátámasztásául szolgáló fizetési értesítőket és számlát a felperes 2/F/16. szám alatt csatolta. A felszólítók a mértékadó árfolyamot, és az aktuális árfolyamot is tartalmazzák. Ezzel a felperes az árfolyamváltozás felszámítását igazolta.

A felperes a hatályosult felmondásra 1.114.361,- forint kintlévőségi eljárási díjat szerződésszerűen számított fel, mely azonban kárártalány jellegű. E tekintetben az ítélet tábla osztja az elsőfokú bíróság jogi álláspontját, mely szerint a bírói gyakorlat csak a bizonyított módon ezt meghaladóan felmerült további költségekre nézve engedi meg a tételes költség felszámítást. Így a lízingbevevőnek a felmondás napján fennálló, egy összegben lejárttá tett tartozása 30.396.027,- forint.

Az ítéletábra megjegyzi, hogy a felperes az elszámolásban a lízingszerződéssel összefüggő áfa követelést már nem érvényesített, így ilyen címen terhelést nem lehet beállítani a felek közti végelszámolásba.

A lízingbevevő tartozását a szerződés megszűnésekor azonban nem fizette meg, ezért a tartozás kiegyenlítéséig a Ptk. 301. § (1) bekezdése, és a az Üsz. és a hirdetmény rendelkezései szerint késedelmi kamat fizetésére köteles. Ez a hirdetmény szerint a jegybanki alapkamat kétszerese. A felperes az elszámolásba késedelmi kamatösszegeket is beállított, de tekintve, hogy a maga által elszámolásból mellőzött tételek miatt a késedelmi kamat összegét nem módosította, ezért azt a bíróságnak külön kellett vizsgálnia.

A felmondás időpontjára nézve az ítéletábra által elfogadott 30.396.027,- forint tartozásban egy 33.552,- forint összegű késedelmi kamattétel is szerepel, mely jogszerűen került felszámításra a korábbi három hónapra járó lízingdíjak megfizetésének elmaradása miatt. Ez azonban a további időszakra levezetett kamatszámítás során tőkeként nem vehető figyelembe, így a felmondás időpontjától kezdve 30.362.475,- forintot, tehát az említett 33.552,- forint összegű késedelmi kamattal csökkentett összeget tekintette az ítéletábra a késedelmi kamatszámítás során tőkeösszegnek. Az ítéletábra az elszámoláshoz szükséges késedelmi kamatszámítást a NAV honlapján működtetett késedelmi pótlék számításra kifejlesztett program igénybevételel végezte el, mely a jegybanki alapkamat kétszeresével történő kamatszámításra alkalmas. A négy részletjesítési tételre nézve a késedelmi kamat elszámolása az alábbiak szerint alakul:

1. A 30.362.475,- forint 2009. november 17-vel fennállt tőketartozás után az első részletjesítés a 2010. július 29-i alperesi csekkes befizetés 860.350,- forint összegű volt, melynek időpontjáig a 33.552,- forint korábban már felszámított késedelmi kamathoz további 1.913.744,- forint késedelmi kamat járt. Ez 1.947.296,- forint késedelmi kamat felhalmozódást jelentett, melyre nézve jóváírásként elszámolandó a 860.350,- forintos említett befizetés, így a tőketartozás összege változatlanul (30.362.475,- forint) maradt, mellé 1.086.946,- forint csökkentett összegű késedelmi kamat járt.
2. A következő 2010. augusztus 9-i 860.350,- forint összegű részletjesítés időpontjáig jegybanki alapkamat kétszeresével további 93.516,- forint összegű késedelmi kamat merült fel. Ez erre az időpontra esedékesen összesen 1.180.462,- forint késedelmi kamatot jelent, melyet az említett befizetés 320.112,- forintra csökkentett, a tőketartozás változatlan.
3. Az újabb jóváírás 2013. április 12-én történt, ekkor gépjármű értékesítéséből 7.290.000,- forint vételár folyt be a felpereshez. Ezen időpontig a jegybanki alapkamat kétszeresével számított 9.804.641,- forint további késedelmi kamat halmozódott fel, így az összes késedelmi kamattartozás a változatlanul maradt tőke mellett már 10.124.753,- forintra emelkedett. Ebből levonva a befolyt vételár összegét, 2.834.753,- forint késedelmi kamattartozás maradt fenn, a teljes tőketartozás mellett.
4. A következő és egyben utolsó jóváírható tétel a CASCO biztosításból 2015. december 17-én befolyt 7.889.000,- forint. Eddig számítva további 4.000.850,- forint késedelmi kamattal emelkedett a korábbi kamatmaradvány, így a kamat teljes összege 6.835.603,- forintot tett ki ebben az időpontban. A befolyt kárrendezési összeg az említett kamatot teljes mértékben fedezte, és ezen felül 1.053.397,- forint még a tőketartozásra is jóváírható volt a Ptk. 293. § szabályai szerint. Ezáltal a 30.362.475,- forint tőketartozás 29.309.078,- forintra csökkent.

A felperesnek 2015. december 18-i időpontban tehát 29.309.078,- forint összegű tőkekövetelése állt fenn a perbeli lízingszerződésből eredően.

Ehhez a bizonylatokkal alátámasztottan további költségtételeket számított fel felperes 377.200,- forint összegben, melyet a fellebbezéshez 4. sorszámon csatolt tartozás kimutatás „további költségek” címén sorolt fel. Ezek az ítélet tábla álláspontja szerint jogszerűen érvényesíthetők a készfizető kezessel szemben, figyelemmel a szerződés e tárgyú külön kikötésére (garanciaszerződés 2. pont), valamint a Ptk. 273. § (2) bekezdésére. Ez a 377.200,- forint terhelés olyan többletköltségekből adódott össze, amelyek kivétel nélkül a lízingbevevői szerződésszegés miatt merültek fel, és abból adódtak, hogy az alperes – úgyis mint a lízingbevevő törvényes képviselője – nem tett eleget a lízingtárgy kiadásával kapcsolatos kötelezettségének. Azonban figyelemmel a már korábban 1.114.361,- forint összegben felszámított kintlévőségi eljárás díjára, ez a térítés ezt a követelést is fedezi, ezért külön már nem érvényesíthető. A lízingbevevőnek így 2015. december 18-án a felperes felé fennálló tartozása összesen 29.309.078,- forint volt, mely tisztán tőketartozást jelent, melynek megfizetésére a lízingbevevő köteles.

A lízingbevevő felszámolási eljárásában a felperes 2014. május 21. napján 28.875.585,- forint tőke, 7.321.359,- forint késedelmi kamat, és 200.000,- forint regisztrációs díjigényt jelentett be, és ezt követően történt a biztosító jóváírása.

A felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. tv. (Cstv.) 37. § (3) bekezdése szerint a hitelezői igények 180 napos törvényi határidőn belüli bejelentésének elmulasztása jogvesztéssel jár. A joggyakorlat és jogirodalom egységesen úgy értelmezi a jogvesztést, hogy az az anyagi (anyagi) jog, a követelés megszűnését jelenti (I/2010. (VII.30.) Polgári jogegységi határozat III. pont). A követelés be nem jelentett része tehát az adóssal szemben nem érvényesíthető.

A polgári jogegységi határozat szerint azonban a jogosult által a készfizető kezes ellen a főkötelezettel szemben az említett törvényi határidő leteltét megelőzően indított perben, a készfizető kezest a felszámolási eljárásban bekövetkező jogvesztés a teljesítés alól nem mentesíti.

Jelen esetben az adós 2014. május 10-én került felszámolás alá, míg az alperesi készfizető kezessel szembeni igényérvényesítés 2014. szeptemberben a fizetési meghagyás megindulásával megtörtént, ezért a jogvesztésre hivatkozással a felszámolási eljárásban bejelentett tartozásra a készfizető kezes tartozása nem korlátozódik, a készfizető kezes a felperest megillető teljes követelés megfizetésére köteles a Ptk. 272. § és 274. § (2) bekezdés a) pontja szerint, melynek csak a felperesi kereset és fellebbezés szab korlátot (Pp. 215. §, 253. § (3) bekezdés).

A szerződés és a Ptk. szabályaihoz egyaránt igazodó, fentiekben levezetett elszámolás eredményeként a felperesi fellebbezés túlnyomó részben megalapozottnak bizonyult, ezért az ítélet tábla az alperes marasztalását 29.309.078,- forintra és járulékaira – a fellebbezés korlátaira figyelemmel, ezen összeg után 2016. január 15. napjától járó kamataira – felemelte a Pp. 253. § (2), (3) bekezdése alkalmazása útján, e részében változtatva meg az elsőfokú bíróság ítéletét, míg az ezt meghaladó követelést elutasító rendelkezést helybenhagyta.

Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása folytán a felperes módosított keresetéhez képest már messze túlnyomó részt (99%-ban) pernyertes lett, mely indokoltá tette az elsőfokú bíróság által részére megítélt részperköltség felemelését. A perköltség összegének megállapítása során a bíróság figyelembe vette, hogy a felperes 1.500.000,- forint elsőfokú eljárási illetéket, valamint 92.583,- forint szakértői díjat előlegezett, felperes jogi képviselőjének tevékenységével kapcsolatban felszámítható ügyvédi munkadíj a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (IM rendelet) 3. § (2) bekezdés a) és b) pontja szerint, a pernyertességi arányához igazodó pertárgyérték után számítottan, kerekítve 1.000.000,- forint összegben határozható meg. Az ítélet tábla a felperesnek járó ügyvédi munkadíj meghatározása során az ügy bonyolultságára, valamint a per időbeli elhúzódására és jogi képvisellel járó jelentős munkaigényre tekintettel nem találta alkalmazandónak az IM rendelt 3. § (6) bekezdés díjmérséklési szabályát, ezért teljes összegben állapította meg az ügyvédi munkadíjat,

így mindösszesen – kerekítve – 2.600.000,- forintra emelte fel az alperest terhelő elsőfokú perköltség összegét.

A másodfokú eljárási költségviselés meghatározásakor figyelembe kellett venni, hogy a felperes fellebbezése túlnyomó részt megalapozott volt, míg az alperesi fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért lényegében felperesi pernyertességből kellett kiindulni. A felperes 672.674,- forint összegben rótt le fellebbezési illetéket, ebből az ítéletárányosítva és kerekítve másodfokú pernyertességhez igazodóan 600.000,- forintot talált felperes javára megítélhető költségterítésnek, melyhez az IM rendelet 3. § (5) bekezdés, valamint (6) bekezdés alapján 500.000,- forint összegű arányos ügyvédi munkadíjat is megítélt. Ezek együttes összege teszi ki az 1.100.000,- forint összegű, a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint alperes által fizetendő másodfokú eljárási költséget.

Az alperes fellebbezéséhez kapcsolódóan le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a személyes költségmentességre tekintettel az állam viseli (Pp. 84. § (1) bekezdés a) pont, 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §).

Szeged, 2018. március 19.

Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó s.k.	Dobler László s.k.	Béri András s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró